

# Zbirka medijskih objav

## JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,

### 02. 04. 2013

---

Število objav: 7  
Tiskani mediji: 5  
Splet: 2  
Radijske postaje: 0  
Televizijske postaje: 0  
Teletekst: 0

---

Spremljane teme:  
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

## Seznam objav v zbirki:

	Naslov	Najstnica, ki opeva smrt in temo		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Dnevnik; 118000	Stran: 10	Površina: 384 cm2
	Rubrika / Datum	Slovenija, 02. 04. 2013		
Stran v zbirki 3	Avtor	Knez Primož		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Najstnica, ki opeva smrt in temo		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Dnevnik.si (WEB); 205280		
	Rubrika / Datum	Iz tiskane izdaje, 02. 04. 2013		
Stran v zbirki 5	Avtor	Knez Primož		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Revija otroških in mladinskih pevskih zborov		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Gorenjski glas; 45000	Stran: 13	Površina: 65 cm2
	Rubrika / Datum	Kultura, 02. 04. 2013		
Stran v zbirki 7	Avtor	I. K.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Srečanje otroških in mladinskih folklornih skupin		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Gorenjski glas; 45000	Stran: 16	Površina: 59 cm2
	Rubrika / Datum	Ostalo, 02. 04. 2013		
Stran v zbirki 8	Avtor	I. K.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Tudi letos praznovali skupaj		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Primorske novice; 53000	Stran: 18	Površina: 424 cm2
	Rubrika / Datum	Ostalo, 02. 04. 2013		
Stran v zbirki 9	Avtor	Šajn Tomo		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	En hudičevo zanimiv paket kratkih zgodb		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Vecer.com (WEB); 0		
	Rubrika / Datum	Tiskane izdaje, 02. 04. 2013		
Stran v zbirki 10	Avtor	Bedarč David		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	En "hudičevo" zanimiv paket kratkih zgodb		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Večer; 127000	Stran: 15	Površina: 322 cm2
	Rubrika / Datum	Ostalo, 02. 04. 2013		
Stran v zbirki 13	Avtor	Bedarč David		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		



Anja Eržen

# Najstnica, ki opeva smrt in temo

Petnajstletna osnovnošolka Anja Eržen iz Sovodnja nad Poljansko dolino je s pomočjo Osnovne šole Ivana Tavčarja v Gorenji vasi izdala samostojno pesniško zbirko, v kateri je 66 pesmi, ki, kot bi sicer pričakovali, ne opevajo najstniške ljubezenske zagledanosti, lepot narave in kar je še takega, romantičnega.

## Primož Knez

**GORENJA VAS.** Osnovno vodilo najstnikov in najstnic je biti drugačen. V tej svoji hudi želji po drugačnosti pa se zdi, da so pravzaprav vsi enaki. Razen **Anje Eržen** iz Sovodnja nad Poljansko dolino, ki pa je zares malo drugačna. Petnajstletna učenka Osnovne šole Ivana Tavčarja iz Gorenje vasi je namreč izdala samostojno pesniško zbirko, v kateri je 66 njenih najljubših pesmi. Številka ni naključna, če bi bilo po Anjino, bi zraven postavila še eno šestico. *Podoba iz daljave* je naslov zbirke, v kateri pa ne opeva najstniške ljubezenske zagledanosti, lepot narave in kar je še takšnih tem, ki bi jih pričakovali od najstnice. Ne, Anja v pesmih prikazuje veličastnost teme, ukvarja se z vprašanji minljivosti, smrti, omenja angele in hudiče, kri in črn svet.

Prav pred kratkim so v okviru izbora najboljših šolskih glasil, ki ga vsako leto opravi Javni sklad za kulturne dejavnosti, njeno pesniško zbirko nagradili. »Podoba iz daljave je pesniška zbirka nadarjene najstnice. Preproste skrbno izbrane pesmi odsevajo kakovosten pouk književnosti, katerega metode

vključujejo tudi otroško ustvarjalnost,« je zapisala komisija. Poleg samostojne knjige so nagradili tudi literarni zbornik *Med gorami*, kjer so učenci napisali »literarne prispevke pod mentorskim vodstvom učiteljev, kar kaže na primer dobre prakse, kjer je zbrana literarna ustvarjalnost in že spodbuda učencev k samostojnim literarnim publikacijam«.

Mentorica in učiteljica slovenskega jezika **Andreja Uršič** je o Anjini poeziji dejala, da ima neverjetno bogat nabor izvirnih metafor in rim. »Močno izstopa po literarni kvaliteti. Velika večina učencev v teh letih ima težave z iskanjem rime, Anja pa ob upoštevanju pesniških zakonitosti dela prave miselne preskoke,« je ocenila Uršičeva. Čeprav nekatere pesmi nosijo naslove kot *Moj (prekleti) svet*, *Mrzlo telo*, *Črn svet*, *Sonce ne bo več vzšlo*, *Ples s smrtjo*, *Pekel*, celo *Moja smrt*, Anja vseeno izžareva veliko mero optimizma, samozavesti, odprtosti. No, v mnogih pesmih je izraženo tudi to. »Ob strahu vedno posije sonce, ob hudiču se pojavi angel. Pesmi so sicer polne mraza in hladu, a hkrati tudi svetlobe, ognja, toplote,« je povedala Uršičeva.

Anja je hitro dodala, da je tak, kot ga opisuje v pesmih, pač njen svet. »Ampak da smo si na jasnem. Nobenih samomorilskih nagnjenj nimam, čeprav se me mnogi vrstniki bojijo in so prepričani o čem takem, tako da se me včasih kar izogibajo. Meni te teme pač veliko pomenijo, eno lepoto najdem v razmišljanjih o življenju, smrti, temi in svetlobi. Življenje cenim tako, kot je.« Na prvo žogo se zdi, da gre za iskanje pozornosti, da se mlada pesnica, kot bi rekli vrstniki, »meče ven«. »Kaj pa vem. Saj morda je res. Kakor kdo vidi. Prijatelji pa vedo, da taka pač sem. Včasih mi je všeč tudi samota, rada poslušam glasbo in zdi se mi, da so moje pesmi tudi vpliv besedil Siddharte in skupine HIM,« je hitro »priznala« Anja. In še dokaz, da gre kljub njenim drugačnim pesmim sem ter tja tudi za čisto navadno punco: »Priznam, moja največja želja je, da bi katero od pesmi za besedilo vzela skupina Siddharta. Ja, malo samovšečno je to, saj vem. Vedno sem bila v senci, nikoli v središču pozornosti. In zdaj me ta pozornost okoli knjige spreminja in mi je malo čudno.« x



Fotografija: Primož Knez


## Najstnica, ki opeva smrt in temo


Vir / Avtor: **Primož Knez**

2. april 2013 (nazadnje spremenjeno: 6:51 1. april 2013)

Oznake: **Anja Eržen**

 Všeč mi je 0

 Tweet 0

 Daj v skupno rabo 0

Petnajstletna osnovnošolka Anja Eržen iz Sovodnja nad Poljansko dolino je s pomočjo Osnovne šole Ivana Tavčarja v Gorenji vasi izdala samostojno pesniško zbirko, v kateri je 66 pesmi, ki, kot bi sicer pričakovali, ne opevajo najstniške ljubezenske zagledanosti, lepote narave in kar je še takega, romantičnega.

Fotografije » 1/2



(Foto: Primož Knez)

Gorenja vas. Osnovno vodilo najstnikov in najstnic je biti drugačen. V tej svoji hudi želji po drugačnosti pa se zdi, da so pravzaprav vsi enaki. Razen **Anje Eržen** iz Sovodnja nad Poljansko dolino, ki pa je zares malo drugačna. Petnajstletna učenka Osnovne šole Ivana Tavčarja iz Gorenje vasi je namreč izdala samostojno pesniško zbirko, v kateri je 66 njenih najljubših pesmi. Številka ni naključna, če bi bilo po Anjino, bi zraven postavila še eno šestico. *Podoba iz daljave* je naslov zbirke, v kateri pa ne opeva najstniške ljubezenske zagledanosti, lepote narave in kar je še takšnih tem, ki bi jih pričakovali od najstnice. Ne, Anja v pesmih prikazuje veličastnost teme, ukvarja se z vprašanji minljivosti, smrti, omenja angele in hudiče, kri in črn svet.



Prav pred kratkim so v okviru izbora najboljših šolskih glasil, ki ga vsako leto opravi Javni sklad za kulturne dejavnosti, njeno pesniško zbirko nagradili. »Podoba iz daljave je pesniška zbirka nadarjene najstnice. Preproste skrbno izbrane pesmi odsevajo kakovosten pouk književnosti, katerega metode vključujejo tudi otroško ustvarjalnost,« je zapisala komisija. Poleg samostojne knjige so nagradili tudi literarni zbornik *Med gorami*, kjer so učenci napisali »literarne prispevke pod mentorskim vodstvom učiteljev, kar kaže na primer dobre prakse, kjer je zbrana literarna ustvarjalnost in že spodbuda učencev k samostojnim literarnim publikacijam«.

Mentorica in učiteljica slovenskega jezika **Andreja Uršič** je o Anjini poeziji dejala, da ima neverjetno bogat nabor izvirmih metafor in rim. »Močno izstopa po literarni kvaliteti. Velika večina učencev v teh letih ima težave z iskanjem rime, Anja pa ob upoštevanju pesniških zakonitosti dela prave miselne preskoke,« je ocenila Uršičeva. Čeprav nekatere pesmi nosijo naslove kot *Moj (prekleti) svet*, *Mrzlo telo*, *Črn svet*, *Sonce ne bo več vzšlo*, *Ples s smrtjo*, *Pekel*, celo *Moja smrt*, Anja vseeno izžareva veliko mero optimizma, samozavesti, odprtosti. No, v mnogih pesmih je izraženo tudi to. »Ob strahu vedno posije sonce, ob hudiču se pojavi angel. Pesmi so sicer polne mraza in hladu, a hkrati tudi svetlobe, ognja, toplote,« je povedala Uršičeva.

Anja je hitro dodala, da je tak, kot ga opisuje v pesmih, pač njen svet. »Ampak da smo si na jasnem. Nobenih samomorilskih nagnjenj nimam, čeprav se me mnogi vrstniki bojijo in so prepričani o čem takem, tako da se me včasih kar izogibajo. Meni te teme pač veliko pomenijo, eno lepoto najdem v razmišljanjih o življenju, smrti, temi in svetlobi. Življenje cenim tako, kot je.« Na prvo žogo se zdi, da gre za iskanje pozornosti, da se mlada pesnica, kot bi rekli vrstniki, »meče ven«. »Kaj pa vem. Saj morda je res. Kakor kdo vidi. Prijatelji pa vedo, da taka pač sem. Včasih mi je všeč tudi samota, rada poslušam glasbo in zdi se mi, da so moje pesmi tudi vpliv besedil Siddharte in skupine HIM,« je hitro »priznala« Anja. In še dokaz, da gre kljub njenim drugačnim pesmim sem ter tja tudi za čisto navadno punco: »Priznam, moja največja želja je, da bi katero od pesmi za besedilo vzela skupina Siddharta. Ja, malo samovšečno je to, saj vem. Vedno sem bila v senci, nikoli v središču pozornosti. In zdaj me ta pozornost okoli knjige spreminja in mi je malo čudno.«



## SENČUR

**Revija otroških in mladinskih pevskih zborov**

Jutri, v sredo, 3. aprila, bo v prostorih osnovne šole Senčur potekala Območna revija otroških in mladinskih pevskih zborov. Predstavilo se bo pet mladinskih in osem otroških zborov z območja kranjske izpostave **SKD**. Najprej se bodo od 17. ure naprej predstavili otroški zbori: OPZ Dežniki, OŠ Franceta Prešerna (zborovodja Silvan Baša), OPZ z Orffovim instrumentarijem OŠ Simona Jenka Kranj, PŠ Primskovo (Nuša Juvan), Združeni otroški pevski zbori PŠ Zalog in OŠ Davorina Jenka Cerklje (Irma Močnik), OPZ PŠ Olševke (Mojca Gabrijel), OPZ OŠ Orehek Kranj (Janja Jošt), OPZ PŠ Voklo (Alenka Kern), OPZ OŠ Jakoba Aljaža Kranj (Monika Donko) in OPZ OŠ Senčur (Dane Selan). Ob 19. uri bo sledil drugi del revije, na kateri bodo zapeli mladinski pevski zbori, in sicer OŠ Davorina Jenka Cerklje (Irma Močnik), OŠ Orehek Kranj (Janja Jošt), KUD Pod lipo Adergas (Dane

Selan), OŠ Senčur (Dane Selan) OŠ Jakoba Aljaža Kranj (Monika Donko). Zborovske pevske nastope bo strokovno spremljala Andreja Martinjak. I. K.



## ŠENČUR

**Srečanje otroških in mladinskih  
folklornih skupin**

V petek, 5. aprila, ob 17. uri bo v Domu krajanov v Šenčurju Območno srečanje otroških in mladinskih folklornih skupin s področja kranjske izpostave **JSKD**. Letos se bo predstavilo deset skupin: KD Dobrava Naklo – Najmlajša otroška folklorna skupina Podkuca; Društvo prijateljev mladine Šenčur – Otroška folklorna skupina Vrtavke; Osnovna šola Simona Jenka Kranj – Otroška folklorna skupina Pastirček; KD Jožeta Paplerja Besnica – Mlajša otroška folklorna skupina Ajda; Folklorno društvo Preddvor – Otroška folklorna skupina; KD Jožeta Paplerja Besnica – Srednja otroška folklorna skupina Ajda; KD FS Iskraermeco Kranj – Otroška folklorna skupina; Folklorno društvo Preddvor – Mladinska folklorna skupina; KD Jožeta Paplerja Besnica – Mladinska folklorna skupina Ajda; KD FS Iskraermeco Kranj – Mladinska folklorna skupina. Po strokovni plati bo folklorne skupine spremljala Petra Nograšek. **I. K.**





Na OS Pregarje so tudi z igrico počastili praznik žena in mater

# Tudi letos praznovali skupaj

Na OŠ Rudija Mahniča Brkinca na Pregarjah v zadnjih letih uspešno združujejo dva praznika posvečena ženam, 8. marec in materinski dan, Pod imenom *Praznujmo skupaj* so mamam, nonam in drugim ženskam pripravili lep kulturni program, ki so ga sklenili z veselo igrico *Okostnjak v omari*.

**PREGARJE** ▶ Ta majhna šola v osrčju Brkinov vsako leto v marcu razveseli ženske njihovega šolskega okoliša na prireditvi *Praznujmo skupaj*. Tudi letos je bilo tako, saj so njihove gostje napolnile večnamenski prostor šole. Ženam so pripravili pester kulturni program, ki sta ga povezovali učenci **Nina Zadnik** in **Lori Bubnič**, obiskovalce pa je nagovorila ravnateljica šole **Manica Renko**.

Šolski pevski zbor je pod vodstvom **Lucije Poklar** raznežil mame s Slakovo pesmijo *Mama* ob spremljavi mladih harmonikarjev **Erika Franka** in **Tomaža Tomažiča**, članov orkestra najbolj znanega brkinskega harmonikarja **Nika Polesa**. Seveda ni šlo tudi brez vrtčevskih otrok, ki so razveselili mame s sproščenim plesom. S plesno točko pa ser je predstavila tudi sku-

pina mlajših deklic *Happy girls*.

Pika na i lepe kulturne prireditve pa je bil nedvorno nastop članov šolske dramske skupine, ki so pod mentorskim vodstvom **Mateje Šepič** naštudirali priredbo gledališke igrice **Olge Paušič** nekoliko grozljivega naslova *Okostnjak v omari*. Dogajanje te vesele igrice v kateri nič ne straši, je postavljeno v šolske klopi. Za popestritev pa so vključili v dogajanje še plesno točko v koreografiji Maje Uljan.

Nastop pred številnim občinstvom je bila pravzaprav generalka z nastop na srečanju otroških gledaliških skupin v organizaciji območne izpostave **JSKD**

Ilirska Bistrica. Srečanje bi moralo biti, kot vsako leto, v Domu na Vidmu v občinskem središču, a so se letos prijavi na to izbirno predstavitev le pregarski učenci. Zato so se dogovorili, da so igrico namesto v Bistrici odigrali kar v eni od učilnic pregarske šole.

Njihovo predstavo je spremljal znani tržaški gledališki režiser in pisatelj **Sergej Verč**, ki je zadnja leta ocenjevalec predstav na območnih srečanjih osnovnošolskih gledališč. Verč je pohvalil njihovo prizadevanje in celotno predstavo na kar so na šoli še posebej ponosni.

**TOMO ŠAJN**



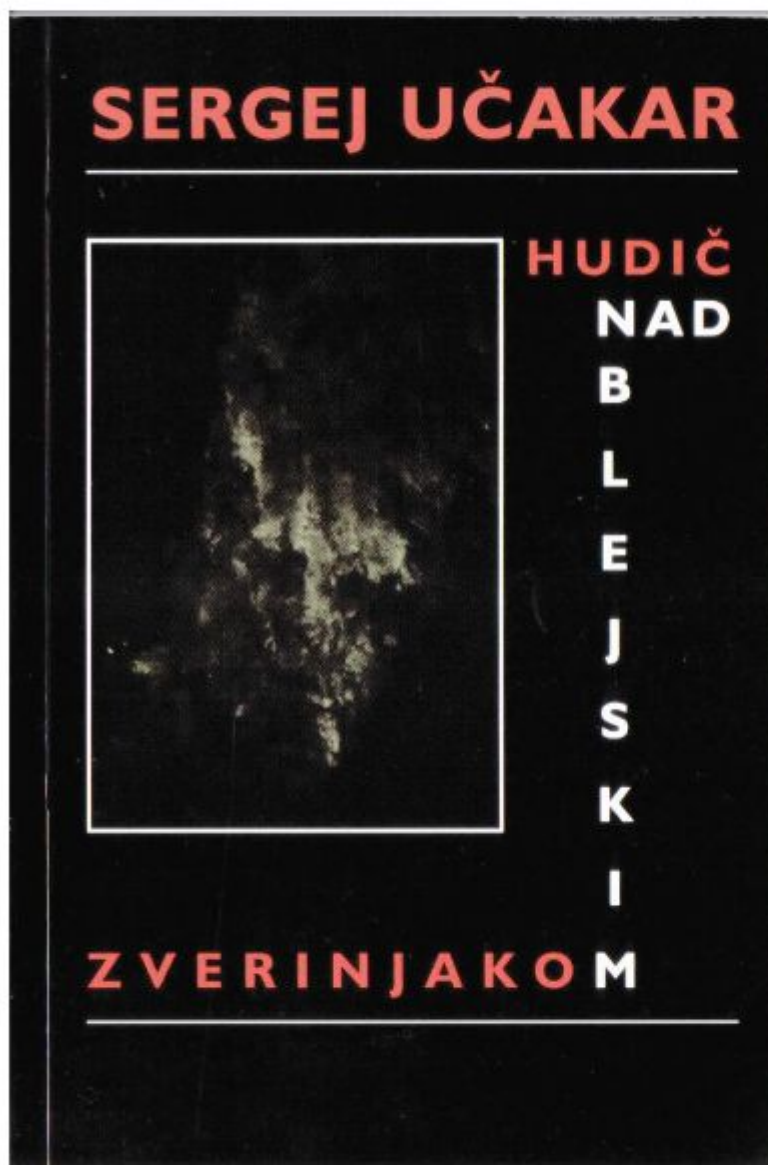
Na Pregarjah so tudi letos ženam iz okolice v čast priredili proslavo s kulturnim programom



Datum: 2.4.2013 - Stran: ČITALNICA

## En hudičevo zanimiv paket kratkih zgodb

Sergej Učakar: Hudič nad blejskim zverinjakom



Spremna beseda Aljoša Harlamov, JSKD - revija Mentor, zbirka Prvenke, Ljubljana, 2012

Kopičenja in vrenja - bi lahko okarakterizirali platformo Učakarjevih kratkih zgodb, ki stavi na brbotajoči jezik, poln vznemirljivih zaporedij, sledenj, naštevanj in preobratov. Telo jezika bogatijo sekajoče in poetično učinkovite vprašalne povedi (Od kod se tihotapijo sanje?) ter številne vzklične (Turistov kot olupkov! Kaj, kot dreka!).

- Natisni
- Preberi
- Pošlji po mailu
- Dodaj med priljubljene
- PDA / GSM povezava

AAA - Prilagodi pisavo

Ste bili priča dogodku?  
Pošljite nam svojo plat zgodbe,  
morebitne slike, videe...

Imate novico, zgodbo,  
fotografijo?  
Pokličite na brezplačno  
telefonsko številko

080 98 08

Pridružite se nam  
Spremljajte nas

Drzna retorika pa se nadaljuje tudi, ko gre za dialoge med osebami. Ti so izrazno [bogati](#) in uresničeni v prostorih mnogih pogojno (Če ...) zasnovanih povedi. Pravzaprav avtor nasploh rad komunicira s številnimi podredji, s katerimi okrepi to, kar se "izgubi" s priredji. Če je v podrednem skrit idejni izraz glavnega in odvisnega, je priredje uresničeno skozi naštevjanja in ritmična nizanja besed. Te se na teh mestih znajdejo v funkciji pomenskega izgubljanja moči. Kot da jih pisatelj "mora" naštetiti in zapisati čim več, da bi ob njihovem obilju jeziku povrnil nekaj izgubljeno moč.

O moči pa je govora tudi na vsebinski ravni. Najprej o moči zgodovine, ki piha iz mnogih v zbirki objavljenih kratkih zgodb kot besna žival, saj se njena podoba skozi čas nenehno ponavlja. Kot vrtiljak, na katerem sedi z gonskimi težnjami določen posameznik, ki se iz preteklih vzorcev in napak ni naučil prav nič. Zgodovina nastopa kot surova učiteljica, a tudi kot vselej prisotna ironija.

Druga je moč gona; animalistično jedro človeka je pisatelj raztegnil do konca, po drugi strani pa ga je hladnokrvno preseciral in do skrajnosti razstavil pred nami. Živalsko se ne kaže samo skozi poosebljene hipnosti v kratkih zgodbah, pač pa tudi - in predvsem! - skozi nekontrolirane vedenjske pulze. Veliko je plasti tega in onega nasilja, seksualno nabitih scen, v katerih osebe kot pijanci zanihajo med trezno stvarnostjo in globoko metafikcijo.

In tu je še moč narave, njenih ciklov - zakonitosti, ki jih človek ne more obvladovati. Že uvodni verzi Mateja Bora namignejo, kam se bomo nagnili vsebinsko s tem "hudičev" prepričljivim paketom kratkih zgodb: proti veliki mogočni stvarnici, ki ponuja podobe razkosanih levov in logično zaporedje v igri predatorjev in žrtev (zajček poje zelje, volk poje zajčka, človeka volka itd.). Ekosistemska veriga, določena s temeljnimi biološkimi principi, pa zatem prehaja tudi v psihosocialno verigo družbe in celotnega človeštva, ki je - kljub etičnim in kulturnim determinantom - še vedno samo in zgolj "žival".

Toda to ni kakršna koli žival. To je zaprta žival, zver, ki plane in vzkipi le na tistih mestih, kjer razum uspešno pobegne gonu in obratno. Kot dva tekača, ki se lovita in bežita v vse smeri, ki se razhajata in vnovič spogledujeta v bližinah. Most med obema, se zdi, je murakamijevski dolgčas, novodobni spleen, ki kot infuzija ohranja človeška bitja v labirintih lastnega obstoja. Labirintovsko ozračje Učakar členi tako v notranjih kot tudi zunanjih prostorih. Ljudje zažirajo sebe navznoter, a so tudi paraziti, rablji in žrtve zunanjih sfer. Pri tem pa begajo po zmedenem času v območje odtujene svetlobe. V mrakobnosti, kompleksnosti in boleče zevajoči gmoti bivanjskega nesmisla odkrito zažari vpliv Kafka, ki ga avtor nagovarja z izvirnim eksistencialistično obarvanim Sindromom. "Če bi imel Kafka otroka, bi mu (ji) dal ime K.," zapiše avtor in doda, "Do sem še gre. Da bi jo (ga) ločil od drugih. Kako naprej?"

Kajti temeljni "hudič" vseh književnih oseb je težnja po izstopu - iz sistema, nesvobode, zadušljivosti in vselej prisotne tesnobe. Ta težnja dela vsako od oseb drugačno med enakimi, a - jasno! - to je le slepilo. "Hudičeva" igra se nadaljuje. Potencira! Vsaka kratka zgodba je novi obračun s posameznikom in celotno družbo. Človek deli in je deljen. Kot v prvi od kratkih zgodb Ko nekdo govori v temi, kjer je več kot očitno, da je "vas na robu mesta" [Slovenija](#). Vas, ki jo razdelita bela in rdeča barva, je literarno naslikana na izrazito učakarjevski način, ki ga srečujemo tudi v več drugih kratkih zgodbah. V zbirki so objavljene še: Planet živali, Kit, kača, kralj in nekaj vmes, Mojra, Barvna slepota, A capella in Personifikacija.



Nič manj ni v teh kratkih zgodbah pomemben motiv človeške določenosti. Zgodovina posameznika določa do te mere, da prevzame položaj njegove "usode". Kot v zgodbi z naslovom Barvna slepota, ki tiplje po jedrih slovenske (po)vojne zgodovine, zgodovinsko obarvana pa je tudi na ravni zunanje zgradbe najbolj zanimiva zgodba Mojra, ki docela uresniči idejo zgodovinskih ciklov in mukotrpnih družbenih ponavljanj. Kazalo

Pred nami je en "hudičevo" zanimiv literarni paket kratkih zgodb - ker so ravno prav pekoče za dušo, ravno prav aktualne in obenem dovolj potopljene v morje zgodovine, ker so izpisane vešče in komunikativno, ker so ironične in humorne, a tudi tako zelo stvarne, da nas do konca vznemirijo ...

**David Bedarč**



# En "hudičevo" zanimiv paket kratkih zgodb

Sergej Učakar: Hudič nad blejskim zverinjakom

DAVID BEDARC

Kopičenja in vrenja – bi lahko okarakterizirali platformo Učakarjevih kratkih zgodb, ki stavi na brbotajoči jezik, poln vznemirljivih zaporedij, sledenj, naštevanj in preobratov. Telo jezika bogatijo sekajoče in poetično učinkovite vprašalne povedi (Od kod se tihotapijo sanje?) ter številne vzklíčne (Turistov kot olupkov! Kaj, kot dreka!).

Drzna retorika pa se nadaljuje tudi, ko gre za dialoge med osebami. Ti so izrazno bogati in uresničeni v prostori mnogih pogojno (Če ...) zasnovanih povedi. Pravzaprav avtor nasploh rad komunicira s številnimi podređji, s katerimi okrepi to, kar se "izgubi" s priredji. Če je v podrednem skrit idejni izraz glavnega in odvisnega, je priredje uresničeno skozi naštevanja in ritmična nizanja besed. Te se na teh mestih znajdejo v funkciji pomenskega izgubljanja moči. Kot da jih pisatelj "mora" naštet in zapisati čim več, da bi ob njihovem obilju jeziku povrnil nekda izgubljeno moč.

O moči pa je govora tudi na vsebinski ravni. Najprej o moči zgodovine, ki piha iz mnogih v zbirki objavljenih kratkih zgodb kot besna žival, saj se njena podoba skozi čas nenehno ponavlja. Kot vrtiljak, na katerem sedi z gonskimi težnjami določen posameznik, ki se iz preteklih vzorcev in napak ni naučil prav nič. Zgodovina nastopa kot surova učiteljica, a tudi kot vselej prisotna ironija.

Druga je moč gona; animalistično jedro človeka je pisatelj raztegnil do konca, po drugi strani pa ga je hladnokrvno preseciral in do skrajnosti razstavil pred nami. Živalsko se ne kaže samo skozi poosebljene hipnosti v kratkih zgodbah, pač pa tudi – in predvsem! – skozi nekontrolirane vedenjske pulze. Veliko je plasti tega in onega nasilja, seksualno nabitih scen, v katerih osebe kot pijanci zanihajo med trezno stvarnostjo in globoko metafikcijo.

In tu je še moč narave, njenih ciklov – zakonitosti, ki jih človek ne

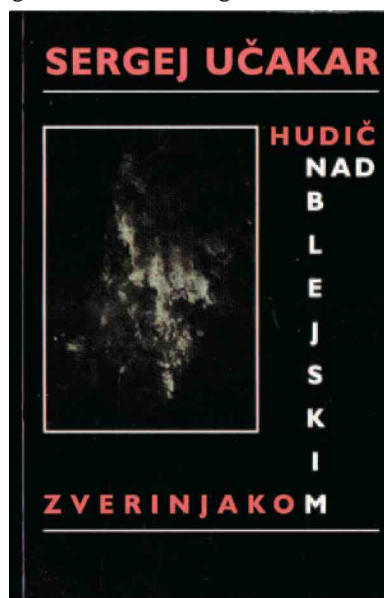
more obvladovati. Že uvodni verzi Mateja Bora namignejo, kam se bomo nagnili vsebinsko s tem "hudičevo" prepričljivim paketom kratkih zgodb: proti veliki mogočni stvarnici, ki ponuja podobe razkosanih levov in logično zaporedje v igri predatorjev in žrtev (zajček poje zelje, volk poje zajčka, človeka volka itd.). Ekosistemska veriga, določena s temeljnimi biološkimi principi, pa zatem prehaja tudi v psihosocialno verigo družbe in celotnega človeštva, ki je – kljub etičnim in kulturnim determinantom – še vedno samo in zgolj "žival".

Toda to ni kakršna koli žival. To je zaprta žival, zver, ki plane in vzkipi le na tistih mestih, kjer razum uspešno pobegne gonu in obratno. Kot dva tekača, ki se lovita in bežita v vse smeri, ki se razhajata in vnovič spogledujeta v bližinah. Most med obema, se zdi, je murakamijevski dolgčas, novodobni spleen, ki kot infuzija ohranja človeška bitja v labirintih lastnega obstoja. Labirintovsko ozračje Učakar členi tako v notranjih kot tudi zunanjih prostorih. Ljudje zažirajo sebe navznoter, a so tudi paraziti, rablji in žrtve zunanjih sfer. Pri tem pa begajo po zmedenem času v območje odtujene svetlobe. V mrakobnosti, kompleksnosti in boleče zevajoči gmoti bivanjskega nesmisla odkrito zažari vpliv Kafka, ki ga avtor nagovarja z izvirnim eksistencialistično obarvanim Sindromom. "Če bi imel Kafka otroka, bi mu (ji) dal ime K.," zapiše avtor in doda, "Do sem še gre. Da bi jo (ga) ločil od drugih. Kako naprej?"

Kajti temeljni "hudič" vseh književnih oseb je težnja po izstopu – iz sistema, nesvobode, zadušljivosti in vselej prisotne tesnobe. Ta težnja dela vsako od oseb drugačno med enakimi, a – jasno! – to je le slepilo. "Hudičeva" igra se nadaljuje. Potencira! Vsaka kratka zgodba je novi obračun s posameznikom in celotno družbo. Človek deli in je deljen. Kot v prvi od kratkih zgodb Ko nekdo govori v temi, kjer je več kot očitno, da je "vas na robu mesta" Slovenija. Vas, ki jo razdelita bela in rdeča

barva, je literarno naslikana na izrazito učakarjevski način, ki ga srečujemo tudi v več drugih kratkih zgodbah. V zbirki so objavljene še: Planet živali, Kit, kača, kralj in nekaj vmes, Mojra, Barvna slepota, A capella in Personifikacija.

Nič manj ni v teh kratkih zgodbah pomemben motiv človeške določenosti. Zgodovina posameznika določa do te mere, da prevzame položaj njegove "usode". Kot v zgodbi z naslovom



Spremna beseda Aljoša Harlamov, JSKD – revija Mentor, zbirka Prvenke, Ljubljana, 2012

Barvna slepota, ki tiplje po jedrih slovenske (po)vojne zgodovine, zgodovinsko obarvana pa je tudi na ravni zunanje zgradbe najbolj zanimiva zgodba Mojra, ki docela uresniči idejo zgodovinskih ciklov in mukotrpnih družbenih ponavljanj.

Pred nami je en "hudičevo" zanimiv literarni paket kratkih zgodb – ker so ravno prav pekoče za dušo, ravno prav aktualne in obenem dovolj potopljene v morje zgodovine, ker so izpisane večše in komunikativno, ker so ironične in humorne, a tudi tako zelo stvarne, da nas do konca vznemirijo ...